

Alexander Numan

De eerste hoogleraar in de diergeneeskunde was een Groninger. De uit Baflo afkomstige Alexander Numan had geneeskunde gestudeerd, maar was ook zeer geïnteresseerd in landbouw en veeteelt. Hij schreef onder ander het veelvuldig herdrukte 'Handboek der Genees- en Verloskunde van het Vee'.

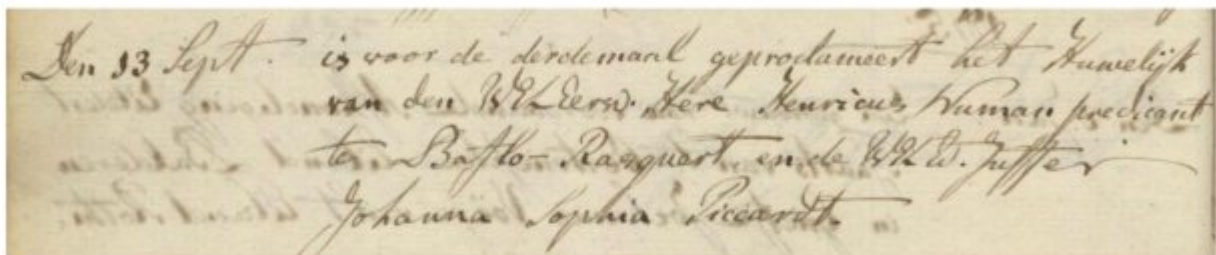
Wie was Alexander Numan?

Op 8 december 1780 wordt Alexander Numan geboren als zoon van Henricus Stefanus Numan en Johanna Sofia Piccardt.

Henricus Numan is op 10 juni 1770 bevestigd als dominee van Baflo.

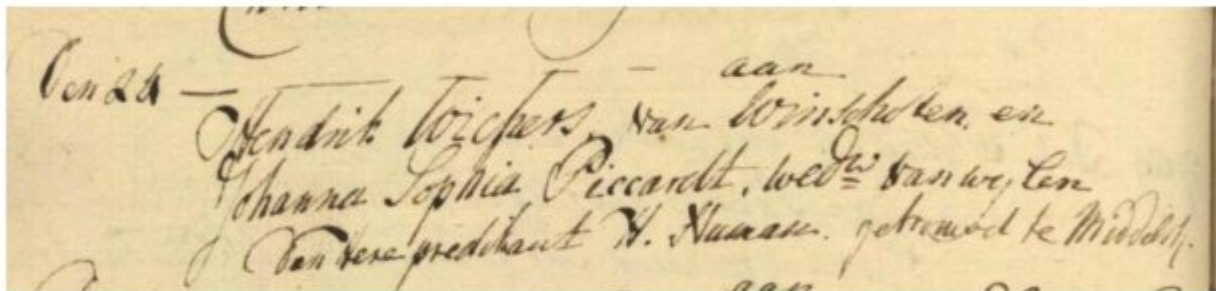
Op 16 september 1778 trouwt hij met Johanna Sofia Piccardt, dochter van dominee Alexander Piccardt van Warffum.

Het huwelijkscontract is geregistreerd 16-09-1778, Baflo, Ranum etc.

Dominee Numan onderscheidde zich onder zijn tijdgenoten vanwege zijn grote kennis van de Semitische talen. En ook was hij een van de grootste Academie-vrienden van de gewezen Staatsraad mr. Hendrik Ludolf Wichers, die in 1840 te Groningen, ruim 93 jaren oud, overleed.

Als Alexander 7 jaar is, in 1787, overlijdt zijn vader op 40 jarige leeftijd.

Als de moeder van Alexander in 1790 hertrouwt met H. Wichers, geneesheer te Middelstum, wordt zijn oom Arnoldus Numan, toen nog dominee in Ezinge, zijn voogd.

Bij hem gaat Alexander ook wonen.

Geert Reinders (van Thijum) wordt vreemde voogd.

Als Arnoldus Numan naar Oud-Niedorp verhuist, gaat Alexander in Middelstum wonen bij zijn moeder en stiefvader (H. Wichers) en krijgt hij les van ds. Hofman van Middelstum.

Ook woont hij nog een poos bij een bekend arts in Winschoten, een broer van zijn stiefvader. Dit blijkt een goede voorbereiding voor zijn studie te zijn, evenals zijn verblijf in Middelstum. Hij leert er bepaalde vaardigheden en de behandeling van gewone volksziekten.

0510 Bekende personen en families

27 Reinders	Geert	bruids zijde	Winsum, Bellingeweer en Thijum	29-09-1790
Registratie:	29-09-1790, Winsum, Bellingeweer en Thijum C			
Bruidegom	Hindrik Wichers			
Bruid	Johanna Sophia Piccardt			
Bruidegoms zijde	R.F. van de Wolde, dedigsman, wedman			
Bruidegoms zijde	B Swaagman, dedigsman, schoolmeester			
Bruids zijde	A Numan, aangetrouwde broer, predikant en voormond over bruids voorkinderen bij Hinderikus Numan			
Bruids zijde	Jacobus Jansenius, halve broer, kerkvoogd en sibbe voogd over idem			
Bruids zijde	Geert Reinders, koopman en vreemde voogd over idem			
Bruids zijde	Margaretha Numan, aangetrouwde zuster			
Bruids zijde	Sieke Garmts, aangetrouwde halve zuster, e.v. Jacobus Jansenius			

Op 25 september 1801 wordt hij ingeschreven als student en reeds op 18 augustus 1804 promoveert hij in Groningen tot med. dr.

Onmiddellijk na zijn promotie vestigt hij zich in Hoogezand en wordt al gauw lid van de provinciale commissie van geneeskunde in 1814 en van landbouw in 1815.

In 1806 trouwt hij met Catharina Dorothea Star Lichtenvoort, (dochter van Cornelis Star Lichtenvoort, van de veenborg "Welgelegen" en kantonrechter te Hoogezand).

Alexander en Catharina krijgen samen twee kinderen: Cornelis Star (genoemd naar de vader van Catharina) in 1807 en Johanna Sofia in 1808.

Registratie:	13-04-1806
Bruidegom	Alexander Numan, van Baflo
Bruid	Catharina Dorothea Star Lichtenvoort, van Kleinemeer

Welgelegen, nu Rijksmonument.

(Kleinemeer ligt ten zuiden van Sappemeer en evenals die plaats dankt het zijn naam aan een meer dat hier vroeger lag, maar dat in de tijd van de verving is verdwenen. De plaats heeft drie veenborgen gekend, alleen "Welgelegen" is nog over).

0510 Bekende personen en families

Een uitgever uit Oostfriesland stelt dr. Numan voor om het "Veeartsenijkundig Handboek" van J. N. Rohlwes ten dienste van de veehouders in het Hollands te vertalen.

Het komt in 1812 uit.

Dit blijkt bepalend voor zijn verdere levensloop.

Door deze vertaling beseft hij dat het veerrijke Nederland in wetenschap achter loopt bij Frankrijk en Duitsland.

Men begint dit ook in ons land te beseffen, vooral ook ten gevolge van de runderpest en (volgens zoon Cornelis Star Numan) *de pogingen van Petrus Camper en de schrandere en vindingrijke Geert Reinders, wiens naam door mijn vader bij monde en in geschrift altijd met eerbied is genoemd.*

Maar dat men ook hier meer en meer het gemis van geschikte hulpmiddelen voor de veehouders bij de behandeling van hun zieke dieren begint in te zien, bewijst het Hoofdbestuur der Maatschappij tot nut van 't algemeen.

In 1819 neemt Koning Willem I het besluit tot "de oprigting eener Veeartsenijschool" op Gildestein, even buiten Utrecht.

De regering vraagt dr. Alexander Numan voor "den leerstoel der practische vakken.

Lang echter duurde het, vóór dat zij toetrad tot de geenszins overdrevene voorwaarden, waaronder deze in het voorjaar van 1822 zijne betrekking aanvaardde".

De keuze is moeilijk voor de familie Numan. Ze wonen prettig te midden van hun familie en kennen in Utrecht niemand.

Maar een nieuw vak van onderwijs en de grondlegger van een "Vaderlandsche Veeartsenijschool" te worden, is een eer die Numan niet kan weerstaan.

In 1826 wordt hij directeur van de school voor Veeartsenijkunde.

Er is grote waardering voor de wijze waarop hij, samen met zijn ambtgenoten de school tot een bijzonder hoog niveau brengt. Eén van de beste van Europa.

Die waardering blijkt onder anderen uit zijne benoeming in 1834 tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en in 1851 tot Kommandeur der Eikenkroon (orde van het groothertogdom Luxemburg).

Prof. dr. A. Numan overlijdt in Utrecht op 1 september 1852 aan antrax. (miltvuur)

Door zijn zoon Cornelis Star Numan wordt in "het levensbericht" onder meer aangehaald;

-Steeds hield hij het oog gevestigd op het vele, waarin hij belang stelde: het oor open voor alles wat hij dacht, dat anderen beter dan hij wisten; en wat zoo zeldzaam zelfs in uitstekende mannen gevonden wordt, voor de meening van andersdenkenden der maatschappij.

-De noodzakelijkheid, om, wilde hij zijne zucht naar kennis voldoen, geen oogenblik ongebruikt te laten voorbijgaan, werd eene zijner voortreffelijkste eigenschappen, welke ieder weldra in het oog viel.

Het leven, dat hij van jongs af tot aan zijn vertrek naar Utrecht leidde, was bij uitnemendheid geschikt, om hem tot de practische man te vormen, die hij, zoo als weinigen, werd. Want practisch was zijne wetenschap, zijn onderwijs, de opleiding zijner kweekelingen, de rigting, welke hij aan de Veeartsenijschool, de Veeartsenijkunde en den Landbouw wilde geven: practisch was geheel zijn wezen.

-Gastvrij, voorkomend, opgeruimd, niet zelden geestig, nooit scherp, zonder eenige de minste aanmatiging, had hij een' uitmuntenden aanleg, om zich bij jong en oud, mannen en vrouwen, lieden uit alle standen der maatschappij aangenaam te maken en bij de zijnen geliefd.

Over Alexander Numan

De Numan Stichting ontleent haar naam aan Prof. Dr. Alexander Numan (1780-1852). Hij was de grondlegger van de diergeneeskunde in Nederland; tussen 1824 en 1850 was Prof. Numan directeur van 's Rijks Veeartsenijschool, waar de huidige Faculteit Diergeneeskunde haar ontstaan aan heeft te danken. Bijna dertig jaar lang "...mocht hij de voldoening smaken van niet alleen de roem der school te vestigen, maar tevens de veeartsenijkunde hier te lande tot eene wetenschap te verheffen", aldus de necrologie die na zijn overlijden in de Utrechtsche Provinciale en Stads Courant verscheen. Numan heeft in de eerste helft van de 19e eeuw inhoud en leiding gegeven aan het veterinair onderwijs in Nederland. Bovendien was hij de voornaamste raadgever van de regering inzake problemen op het gebied van de diergeneeskunde zoals bijvoorbeeld de bestrijding van besmettelijke dierziekten. Een terugblik op de historie van de diergeneeskunde leert dat Alexander Numan degene was die Utrecht als veterinair centrum op de wereldkaart heeft weten te zetten.

In 1925 werd de Veeartsenijschool de faculteit Diergeneeskunde van de Utrechtse universiteit.

De Faculteit Diergeneeskunde is thans het grootste academisch dierenziekenhuis van Europa en de enige opleiding voor dierenartsen in Nederland.

Geraadpleegde bronnen:

Vrienden van het museum voor Diergeneeskunde.
Nieuw Nederlands Biografisch Woordenboek
Biografisch Woordenboek der Nederlanden (Van der AA)
Het levensbericht door Cornelis Star Numan
Alle groningeners
e.a.

L. B. Datema-Brugma, 2016